

KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES 30.971/3

VAN DE AFDELING WETGEVING VAN
DE RAAD VAN STATE

AVIS 30.971/3

DE LA SECTION DE LEGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 29 november 2000 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van ministerieel besluit "houdende erkenning van de initiatieven voor sociale economie met het oog op de toekenning van een verhoogde staatstoelage aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn voor specifieke initiatieven, gericht op sociale inschakeling, binnen de sociale economie", heeft op 4 december 2000 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, troisième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale, le 29 novembre 2000, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté ministériel "portant agrément des initiatives d'économie sociale en vue de l'octroi d'une subvention majorée de l'Etat aux centres publics d'aide sociale pour des mises au travail de réinsertion sociale dans l'économie sociale", a donné le 4 décembre 2000 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"door de omstandigheid dat de geplande maatregel bedoeld is als uitvoering van het akkoord van de Ministerraad van 22 maart 2000 met betrekking tot het creëren van een actieve welvaartstaat voor bestaansminimum- en steungerechtigden, onder andere door het invoeren van een bijkomende stimulans voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die, met toepassing van artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, bestaansminimum- en steungerechtigden tewerkstellen in sociale economie-initiatieven; dat die maatregel die bestemd is als stimulans voor de herinschakeling van de voormelde personen, in werking moet treden op 1 oktober 2000 ter uitvoering van artikel 204 en 205 van de wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere maatregelen; dat het er bijgevolg op aan komt de bij de nieuwe bepalingen betrokken OCMW's zo snel mogelijk in te lichten opdat ze de nodige maatregelen voor deze maatschappelijke herinschakeling zouden kunnen toepassen; hieruit volgt dat dit besluit dringend moet worden genomen".

*

* *

Gelet op de korte termijn die hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten beperken tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

*

* *

.../...

STREKKING VAN HET ONTWERP

Artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn bepaalt dat die centra als werkgever kunnen optreden ten aanzien van bepaalde personen, en dat zij die werknemers ter beschikking kunnen stellen van bepaalde derden. Als begunstigden van de terbeschikkingstelling komen o.m. erkende initiatieven van sociale economie in aanmerking.

Artikel 18, § 4, eerste lid, van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum bepaalt dat, als een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van deze mogelijkheid gebruik maakt i.v.m. een rechthebbende op het bestaansminimum, het centrum een toelage van de Staat ontvangt. Als de terbeschikkingstelling gebeurt aan specifieke initiatieven gericht op sociale inschakeling, kan een verhoogde toelage verleend worden, door de Koning te bepalen; de Koning bepaalt dan ook de voorwaarden waaraan een dergelijke terbeschikkingstelling moet voldoen.

Artikel 5, § 4, derde lid, van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn bevat een analoge bepaling, i.v.m. de terbeschikkingstelling van een behoeftige die is ingeschreven in het bevolkingsregister en die omwille van zijn nationaliteit geen recht heeft op het bestaansminimum.

.../...

Een ontworpen koninklijk besluit, waarover de Raad van State heden advies 30.970/3 geeft, strekt ertoe de voornoemde artikelen 18, § 4, eerste lid, van de wet van 7 augustus 1974 en 5, § 4, derde lid, van de wet van 2 april 1965 uit te voeren, in zoverre het gaat om de terbeschikkingstelling van een gerechtigde op het bestaansminimum of op financiële maatschappelijke hulp aan bepaalde initiatieven van sociale economie. Dat koninklijk besluit bepaalt dat de minister bevoegd voor sociale economie de lijst vaststelt van de initiatieven die, in geval van terbeschikkingstelling van een werknemer aan een dergelijk initiatief, tot een verhoogde staatstoelage voor het betrokken openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn aanleiding geven.

Het voor advies voorgelegde ontwerp van ministerieel besluit stelt de bedoelde lijst vast. Een reeks initiatieven bedoeld in het kader van federale, gemeenschaps- of gewestregelingen, worden zonder meer erkend voor de toepassing van de hiervóór samengevatte regeling. Daarnaast voorziet het ontwerp ook in de mogelijkheid voor de minister om bepaalde pilootprojecten en innoverende experimenten specifiek te erkennen.

ALGEMENE OPMERKING

De toelage bedoeld in de genoemde artikelen van de wetten van 7 augustus 1974 en 2 april 1965 heeft betrekking op de tewerkstelling van werknemers die een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn heeft aangeworven en ter

.../...

beschikking van een derde heeft gesteld, met toepassing van artikel 60, § 7, van de wet van 8 juli 1976. Wat de terbeschikkingstelling aan een initiatief voor sociale economie betreft, bepaalt artikel 60, § 7, tweede lid, dat het moet gaan om een initiatief dat erkend is door de minister bevoegd voor sociale economie.

Een dergelijk ministerieel besluit is op heden nog niet genomen. Het voor advies voorgelegde ontwerp is dan ook allicht bedoeld om de initiatieven voor sociale economie op te sommen waaraan openbare centra voor maatschappelijk welzijn werknemers ter beschikking kunnen stellen (uitvoering van voornoemd artikel 60, § 7, tweede lid) én in verband waarmee zij dan een verhoogde staatstoelage kunnen krijgen (uitvoering van de voornoemde artikelen van de wetten van 7 augustus 1974 en 2 april 1965).

Het ontwerp maakt echter onvoldoende duidelijk dat het strekt, niet enkel tot de uitvoering van het hiervóór genoemde ontworpen koninklijk besluit 30.970/3, maar ook - en in de eerste plaats - tot de uitvoering van artikel 60, § 7, tweede lid, van de wet van 8 juli 1976. Het ontwerp zou op dit punt aangepast moeten worden.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Het vierde lid van de aanhef dient weggelaten te worden.

.../...

2. In het achtste lid van de aanhef, dat de motivering van het spoedeisend karakter van de adviesaanvraag betreft, wordt in de Nederlandse en de Franse tekst een verschillende datum vermeld voor de inwerkingtreding van de ontworpen maatregel (1 oktober 2000 resp. 1 september 2000).

Dit gebrek aan overeenstemming moet weggewerkt worden.

In verband met de inwerkingtreding van het ontworpen besluit wordt voorts verwezen naar de opmerking bij artikel 2.

Artikel 1

1. In 5° moet niet verwezen worden naar het (wijzigend) besluit van de Vlaamse regering van 8 juni 1999, maar naar het (oorspronkelijke) besluit van de Vlaamse regering van 8 december 1998.

Mutatis mutandis geldt deze opmerking eveneens voor 7°.

2. In 6° schrijve men : "het decreet van het Waalse Gewest van 16 juli 1998 ...".

Mutatis mutandis geldt deze opmerking eveneens voor 8°.

.../...

Artikel 2

Volgens dit artikel treedt het ontworpen besluit in werking op 1 oktober 2000 (lees : "heeft het uitwerking met ingang van 1 oktober 2000").

De aandacht dient erop gevestigd te worden dat de artikelen 204 en 205 van de wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen, waarbij de hiervóór genoemde artikelen van de wetten van 7 augustus 1974 en 2 april 1965 zijn gewijzigd, op 1 september 2000 in werking zijn getreden (zie artikel 208 van de wet van 12 augustus 2000). De stellers van het ontwerp dienen dan ook te verifiëren of het niet die datum is, die voor de inwerkingtreding van het ontworpen besluit bedoeld is.

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée

"door de omstandigheid dat de geplande maatregel bedoeld is als uitvoering van het akkoord van de Ministerraad van 22 maart 2000 met betrekking tot het creëren van een actieve welvaartstaat voor bestaansminimum- en steunerechtigden, onder andere door het invoeren van een bijkomende stimulans voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die, met toepassing van artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, bestaansminimum- en steunerechtigden tewerkstellen in sociale economie-initiatieven; dat die maatregel die bestemd is als stimulans voor de herinschakeling van de voormelde personen, in werking moet treden op 1 oktober 2000 ter uitvoering van artikel 204 en 205 van de wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere maatregelen; dat het er bijgevolg op aan komt de bij de nieuwe bepalingen betrokken OCMW's zo snel mogelijk in te lichten opdat ze de nodige maatregelen voor deze maatschappelijke herinschakeling zouden kunnen toepassen; hieruit volgt dat dit besluit dringend moet worden genomen".

*

* *

Eu égard au bref délai qui lui est imparti pour rendre son avis, le Conseil d'Etat a dû se limiter à formuler les observations suivantes.

*

* *

.../...

PORTEE DU PROJET

L'article 60, § 7, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale dispose que ces centres peuvent agir en qualité d'employeur à l'égard de certaines personnes et qu'ils peuvent mettre ces travailleurs à la disposition de certains tiers. Les initiatives d'économie sociale agréées notamment peuvent bénéficier de la mise au travail.

L'article 18, § 4, alinéa 1er, de la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence dispose que, lorsqu'il fait usage de cette possibilité pour un bénéficiaire du droit au minimum de moyens d'existence, le centre public d'aide sociale reçoit une subvention de l'Etat. Lorsque la mise à disposition se fait dans le cadre d'initiatives spécifiques de réinsertion sociale, il peut être accordé une subvention majorée dont le montant est fixé par le Roi; dans ce cas, le Roi fixe également les conditions auxquelles pareille mise à disposition doit répondre.

L'article 5, § 4, alinéa 3, de la loi du 2 avril 1965 relative à la prise en charge des secours accordés par les centres publics d'aide sociale contient une disposition analogue concernant la mise à disposition d'un indigent inscrit au registre de la population et qui, en raison de sa nationalité, n'a pas droit au minimum de moyens d'existence.

Un projet d'arrêté royal, sur lequel le Conseil d'Etat émet, ce jour, l'avis 30.970/3, entend pourvoir à l'exécution des articles 18, § 4, alinéa 1er, de la loi du 7 août 1974 et 5, § 4, alinéa 3, de la loi du 2 avril 1965,

.../...

précités, dans la mesure où il concerne la mise à disposition d'un bénéficiaire du minimum de moyens d'existence ou de l'aide sociale financière dans le cadre de certaines initiatives d'économie sociale. Cet arrêté royal dispose que le ministre qui a l'économie sociale dans ses attributions dresse la liste des initiatives qui, en cas de mise à disposition d'un travailleur dans le cadre d'une initiative de l'espèce, donnent lieu à une subvention majorée de l'Etat pour le centre public d'aide sociale concerné.

Le projet d'arrêté ministériel soumis pour avis établit la liste susvisée. Une série d'initiatives visées dans le cadre de réglementations fédérales, communautaires ou régionales sont automatiquement agréées pour l'application du régime résumé ci-dessus. Le projet prévoit en outre la possibilité pour le ministre d'agréer plus particulièrement certains projets pilotes et certaines expériences innovatrices.

OBSERVATION GENERALE

La subvention visée aux articles susmentionnés des lois des 7 août 1974 et 2 avril 1965 concerne la mise au travail de travailleurs qu'un centre public d'aide sociale a engagés et mis à la disposition d'un tiers conformément à l'article 60, § 7, de la loi du 8 juillet 1976. En ce qui concerne la mise à disposition dans le cadre d'une initiative d'économie sociale, l'article 60, § 7, alinéa 2, dispose qu'il doit s'agir d'une initiative agréée par le ministre compétent pour l'économie sociale.

.../...

Un tel arrêté ministériel n'a pas encore été pris à ce jour. Dès lors, le projet soumis pour avis entend-t-il sans doute énumérer les initiatives d'économie sociale pour lesquelles les centres publics d'aide sociale peuvent mettre des travailleurs à disposition (exécution de l'article 60, § 7, alinéa 2, précité) et dans le cadre desquelles ces centres peuvent prétendre à une subvention majorée de l'Etat (exécution des articles précités des lois des 7 août 1974 et 2 avril 1965).

Le projet n'indique toutefois pas avec suffisamment de précision qu'il entend non seulement pourvoir à l'exécution du projet d'arrêté royal 30.970/3 précité, mais également - et avant tout - à l'exécution de l'article 60, § 7, alinéa 2, de la loi du 8 juillet 1976. Il y aurait lieu d'adapter le projet sur ce point.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

1. Il y a lieu d'omettre le quatrième alinéa du préambule.

2. Au huitième alinéa du préambule, qui concerne la motivation de l'urgence de la demande d'avis, le texte français et le texte néerlandais mentionnent une date d'entrée en vigueur différente pour la mesure en projet (respectivement le 1er septembre et le 1er octobre 2000).

.../...

Il y a lieu d'éliminer cette discordance.

En ce qui concerne l'entrée en vigueur de l'arrêté en projet, on se référera en outre à l'observation formulée au sujet de l'article 2.

Article 1er

1. Au 5°, il y a lieu de se référer non pas à l'arrêté (modificatif) du Gouvernement flamand du 8 juin 1999, mais bien à l'arrêté (initial) du Gouvernement flamand du 8 décembre 1998.

Le 7° appelle, mutatis mutandis, la même observation.

2. Au 6°, il y aurait lieu d'écrire : "le décret de la Région wallonne du 16 juillet 1998 ...".

Cette observation vaut également, mutatis mutandis, pour le 8°.

Article 2

Selon cet article, l'arrêté en projet produit ses effets le 1er octobre 2000.

.../...

Il est à noter que les articles 204 et 205 de la loi du 12 août 2000 portant des dispositions sociales, budgétaires et diverses, qui ont modifié les articles précités des lois des 7 août 1974 et 2 avril 1965, sont entrés en vigueur le 1er septembre 2000 (voir l'article 208 de la loi du 12 août 2000). Il appartient dès lors aux auteurs du projet de vérifier si ce n'est pas à cette date que l'arrêté en projet devrait produire ses effets.

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren W. DEROOVER,
Messieurs

voorzitter,
président,

D. ALBRECHT,
P. LEMMENS,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

Mevrouw F. LIEVENS,
Madame

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LEMMENS.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LEMMENS.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. J. DRIJKONINGEN, référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

F. LIEVENS

W. DEROOVER